

گ الف		بسمه تعالی		مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه
		امتحانات پایان سال - خرداد ۱۳۹۳		معاونت آموزش و امور حوزه‌ها
پایه :	۶	موضوع :	علوم قرآن	اداره ارزشیابی و امتحانات
تاریخ :	۹۳/۳/۲۵	ساعت :	۸	
نام کتاب: مفتمر التمهید				
لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه به سؤال آخر نمره داده نمی‌شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)				

تستی

۱. کدام گزینه مصداق وحی در لغت نیست؟ ج ۱۷
 - ا. اعلام سریع خفی
 - ب. کل ما القیته إلى غیرک فی سرعتة خاطفه حتی فهمه
 - ج. اعلام خفی سواء کان بایماء أو همسة
 - د. اعلام سریع بكتابة فی سر
۲. إن أول من فکّر فی توحید المصاحف هو ب
 - ا. عبدالله بن زبیر
 - ب. حذیفه بن الیمان
 - ج. عبدالرحمن بن حارث
 - د. زید بن ثابت
۳. کدام گزینه صحیح است؟ ج ۱۰۶
 - ا. القراءات متواترة إلى طبقة الصحابة
 - ب. القراءات متواترة إلى عهد رسول الله
 - ج. القراءات اخیاراً آحاداً إلى طبقة الصحابة و عهد رسول الله
 - د. بعض القراءات متواترة و بعضها آحاداً الی عهد رسول الله
۴. کدام یک از افراد زیر از قرآء سبعة نیست؟ ب ۱۴۶
 - ا. عبدالله عامر الیحصبی
 - ب. حفص بن سلیمان بن ربیعہ
 - ج. ابو عمرو بن العلاء مازنی
 - د. حمزه بن حبیب الزیات

تشریحی

۱. وجه عدم منافات بین نزول قرآن در ماه رمضان و قول به بعثت پیامبر در ماه رجب را بیان کنید. ۲۹
 إن بدء البعثة یختلف عن بدء نزول القرآن ککتاب سماوی و من حین التبلیغ العام جعل القرآن ینزل تبعاً بسمه کونه کتاباً أنزل من السماء و کان بدءه فی لیلۃ القدر فلا منافاة بینهما .
۲. هر کدام از موارد زیر مربوطه به کدام یک از شأن نزول یا سبب نزول است؟ آن را توضیح دهید. ۵۱
 ا. نزلت آلایه لتعالج مشکلة حاضرة فقط. مربوط به سبب نزول است که مربوط به مشکل و مساله موجود بالفعل و حاضر است و آیه نازل می-شود تا آن را حل کند و آن پیشامد باعث نزول آیه شده.
- ب. نزلت آلایه لتعالج شأن شیء بیاناً و شرعاً کقصص الماضین. درباره شان نزول است که مربوط به مشکلاتی نظیر مثلاً ابهام در قصص گذشتگان است و آیه نازل می‌شود تا آن را برطرف کند، سواء كانت المشکة حاضرة أم غابرة (حال و آینده) (شأن نزول اعم از سبب نزول است).
۳. ا. کیفیت جمع آوری قرآن توسط حضرت علی (ع) (اوصاف مصحف علی (ع)) را بنویسید. ب. برخورد کبار قوم بنابر روایت اُبی ذر (ع) با آن چگونه بود؟ ۶۴
 ا. الترتیب علی منازل مع شروح و تفاسیر لمواضع مبهمه من الآیات و بیان اسباب النزول و مواقع النزول بتفصیل.
 ب. گفتند: یا علی أردده فلا حاجة لنا فیه ما أغنانا بما معنا عما تدعونا إليه.

۴. در هر یک از موارد زیر عامل اختلاف قرائت چیست؟ ۹۶-۹۸

أ. «إِلَافِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ» و«الْفِهِمِ»: بَدَاءَةُ الْخَطِّ

ب. «قَالَ أَعْلَمَ أَنْ اللَّهَ» و«قَالَ أَعْلَمَ أَنْ اللَّهَ»: التَّجْرِيدُ عَنِ الْمَشْكَلِ

ج. «نَسْتَعِينُ» و«نَسْتَعِينُ»: تَأْثِيرُ الْهَجَّةِ

د. «فَلَا رَفْتٌ وَلَا فُسُوقٌ»: «بِالتَّنْوِينِ وَ الرَّفْعِ» و«بِالْفَتْحِ مِنْ غَيْرِ تَنْوِينٍ»: تَحْكِيمُ الرَّأْيِ وَ الْاجْتِهَادِ.

۵. هر کدام از احادیث، مربوط به کدام دسته از احادیث «نزول القرآن علی سبعة احرف» است؟ توضیح دهید. ۱۲۲-۱۲۱

أ. قال أقرأني جبرئيل على حروف واحدٍ فراجعته فلم أزل استزیده و يزيدني حتى إنتهى إلى سبعة أحرف:

الأحاديث الناظرة إلى اللهجات العربية- الأحرف في هذا الحديث هي اللهجات العربية.

ب. قال **برهه**: إن القرآن نزل على سبعة أحرف و أدنى ما للإمام أن يفتي على سبعة وجوه:

الناظرة إلى البطون- الاحرف بمعنى بطون اي كل آية تحتل وجوها من المعنى يعرفها الامام المعصوم فيفتي عليها.

۶. چرا یکی از دو قرائت «فَتَبَيَّنُوا» و«فَتَثَبُّوا» قطعاً باطل است؟ توضیح دهید. ۱۳۵

لأن من ملاكات صححة القرائة موافقتها مع الثبت المعروف بين عامة المسلمين و المصحف أول ما شكل و نقط كان تشكيه و تنقيطه على أحد الأمرين و هو الذي كان معروفاً و متعاهداً بين الناس و إنما الإختلاف جاء من قبل اجتهاد القراء المتأخرين فلاشك ان الصحيح هو إحدى القرائتين و الأخرى باطلة.

۷. کدام یک از شروط نسخ بین آیات «وجوب الصَّفْحِ» و «آيات القتال» وجود دارد؟ توضیح دهید. ۱۵۶

تحقق التنافي بين تشريعيين وقعا في القرآن بحيث لا يمكن اجتماعها في تشريع مستمر تنافياً ذاتياً.

۸. ویژگی‌ها و میزان اعتبار قرائت حفص را توضیح دهید. ۱۴۹

به اعتقاد استاد معرفت یگانه قرائتی که از صدر اسلام تاکنون متواتر و رایج بین مسلمانان بوده است قرائت حفص از عاصم می‌باشد زیرا لااقل دارای دو ویژگی اساسی است: اولاً حفص قرائتش را از عاصم و او از استادش عبدالرحمن سلمی و او از امام امیر المؤمنین علی (ع) دریافت کرده و آن حضرت هم از نصّ وحی پیروی نموده است. و ثانیاً شخص حفص در میان قراء، معروف به ضابط، متقی و محتاط بوده است.

۹. وجوه اعجاز قرآن را از نظر «ارباب ادب» و از ناحیه «تشریعیات» توضیح دهید. ۲۰۸-۹

أ. ان القرآن فيه الفصاحة البالغة و البلاغة الفاتحة ان في بديع نظمه او في عجب وصفه الذي لم يسبق له نظير ولن تخلفه بديل..... .

ب. تشریعاته جاءت حكميه و متبينة متوافقة مع الفطرة و متوائمة مع العقل السليم في طهارة و قداسة و سعة و شمول كانت جامعة كافلة لاسعاد الحياة في النشاطين.

